Gwrando effeithiol

Dylai arolygwyr ddangos eu bod yn gwrando ar ddysgwyr yn ofalus ac yn astud yn ôl eu hymddygiad a'u defnydd ar iaith.

Gallai'r datganiadau a'r cwestiynau canlynol fod yn ddefnyddiol ar gyfer gwirio a chadarnhau ystyr y dysgwr:

- Mae'n swnio fel petaech yn dweud bod…yn digwydd yma. Ydw i'n gywir am hynny?
- Mae'n ymddangos eich bod yn teimlo'n… am y sefyllfa. Ydw i wedi cael yr argraff gywir?
- Nid wyf yn siŵr fy mod i'n eich deall chi'n llwyr. Ydych chi'n dweud …? Ai dyna beth rydych chi'n ei olygu?

Hefyd, gall rhai ysgogiadau syml helpu siaradwr amharod i fynd yn ei flaen:

- Mae hynny'n swnio'n ddiddorol. Dwedwch fwy wrtha' i
- Dywedwch wrtha' i am amser arall pan fydd…yn digwydd
- Ewch ymlaen – mae hyn yn ddiddorol iawn

Mae'r rhain yn aml yn cael eu geirio fel gorchmynion yn hytrach na chwestiynau, er mwyn osgoi'r ateb **'Na, galla' i ddim'** i'r math **'Allwch chi …?'** o gwestiwn.

Mae'n bwysig gofalu nad ydych yn aralleirio datganiadau'r dysgwyr mewn ffordd sy'n 'arwain y tyst'.